

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIS PATENTŲ BIURAS**

2010 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2011-02- 07 Nr. 4R-4
Vilnius

TURINYS

I.	ĮŽANGA.....	2
II.	VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI.....	4
III.	TARPINSTITUCINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI.....	19
IV.	PLANUOJAMO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI.....	21

I. ĮŽANGA

Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras (toliau – Valstybinis patentų biuras, VPB), veikiantis pagal Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2006 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. 1R-100 (Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2009 m. rugpjūčio 7 d. įsakymo 1R-264 redakcija) patvirtintus nuostatus, 2010 metais vykdė savo misiją - įteisinti išimtinės teises į pramoninės nuosavybės objektus ir užtikrinti visuomenės pramoninės nuosavybės apsaugos poreikius.

Nuo 2009 metų Valstybinio patentų biuro asignavimų valdytojas yra Teisingumo ministerija.

2010 metai VPB vykdė „Pramoninės nuosavybės teisinė apsauga Lietuvoje“ programą, kuri įgyvendina Teisingumo ministerijos strateginį tikslą - siekti valstybės registrų racionalaus funkcionavimo, užtikrinant registrų teikiamų paslaugų prieinamumą ir patogumą vartotojui jais naudojantis.

2010 metais Valstybinis patentų biuras vykdydamas savo funkcijas daug dėmesio skyrė šioms prioritetinėms veiklos sritims:

- nacionalinės pramoninės nuosavybės apsaugos sistemos tobulinimui;
- efektyviai pramoninės nuosavybės informacijos sklaidai ir visuomenės švietimui pramoninės nuosavybės apsaugos klausimais;
- VPB teikiamų paslaugų perkėlimui į elektroninę erdvę.

2010 metais VPB įgyvendino Penkioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programos nuostatus, o taip pat dalyvavo tarpinstitucinėse programose vykdydamas Nacionalinės Lisabonos strategijos įgyvendinimo programos, Lietuvos Inovacijų 2010–2020 metų strategijos įgyvendinimo 2010-2013 metų priemonių plano, Viešojo administravimo plėtros iki 2010 metų strategijos priemonių plano priemones.

VPB glaudžiai bendradarbiaujant su tarptautinėmis organizacijomis - Europos patentų tarnyba (EPT), Europos Sąjungos Vidaus rinkos derinimo tarnyba (Prekių ženklai ir dizainai) (OHIM) ir Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacija (WIPO) - 2010 m. pasirašytos bendradarbiavimo sutartys dėl visuomenės švietimo priemonių įgyvendinimo ir VPB teikiamų paslaugų perkėlimo į elektroninę erdvę plėtros.

VPB tęsdamas bendradarbiavimą su Europos patentų tarnyba 2010 metais toliau vykdė Nacionalinio veiksmų plano dėl VPB ir EPT bendradarbiavimo Nr. 2009/NAP/LT projektus. Šiais projektais VPB įgyvendina visuomenės švietimą ir pramoninės nuosavybės informacijos sklaidą bei patentinės informacijos duomenų perkėlimą į elektroninę erdvę. Vieno iš NAP projektų pagrindu 2010 m. gruodžio mėn. su EPT pasirašyta sutartis dėl EPTOS („Electronic Patent and Trademark Office System“) sistemos modulių, kurie sudarys sąlygas patentines paraiškas paduoti elektroniniu būdu, diegimo.

2010 m. VPB parengė teisės aktų pasiūlymus, kuriais siekiama sumažinti administracinę naštą smulkiąjam ir vidutiniam verslui, supaprastinti bei patobulinti pramoninės nuosavybės objektų registravimo procedūras.

Vykdamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-2012 metų programos įgyvendinimo priemones, siekiant modernizuoti prekių ženklų registravimo procedūras ir atsisakyti privalomo licencinių sutarčių registravimo, 2010 metais VPB parengė ir pateikė Teisingumo ministerijai Prekių ženklų, Dizaino ir Puslaidininkinių gaminių topografijų įstatymų pakeitimo projektus.

Siekdamas remti ir skatinti konkurencingą, inovacijomis bei informacinių technologijų naudojimu grindžiamą smulkiąjam ir vidutinio verslo sektorių 2010 m. VPB parengė Lietuvos Respublikos mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo numatomi mažesni mokesčiai už pramoninės nuosavybės objektų registravimą, ypač skatinant smulkų ir vidutinį verslą, mokslo institucijas registruoti pramoninės nuosavybės objektus.

Siekdamas sustiprinti valstybinę pramoninės nuosavybės objektų (išradimų, dizaino, prekių ir paslaugų ženklų ir puslaidininkinių gaminių topografijos) apsaugos įteisinimą 2010 m. VPB parengė Įstatymo dėl Patentų teisės sutarties ratifikavimo, Patentų įstatymo pakeitimo įstatymo (nauja redakcija) bei Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo 1 priedėlio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektus. 2010 m. buvo užbaigta daugiau nei keturis metus trukusi patentų teisės reforma, kurios rezultatas – 2010 m. gruodžio 23 d. priimtas naujos redakcijos Patentų įstatymo pakeitimo įstatymas. Seimas taip pat priėmė Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo 1 priedėlio pakeitimo ir papildymo įstatymą. Šių įstatymų įsigaliojimas priklauso nuo Patentų teisės sutarties įsigaliojimo Lietuvai datos (įstatymo dėl sutarties ratifikavimo projektas yra pateiktas Seimui).

2010 m. ypač pasižymėjo intensyviomis diskusijomis ir Lietuvos interesų atstovavimu ES darbo organuose dėl ES patento ir vieningos patentų ginčų sistemos sukūrimo, sėkmingu dvišalių sutarčių vykdymu bei pirmąją Lietuvos teismų praktikoje ES Teisingumo Teisme pasibaigusią bylą dėl atsisakymo išduoti papildomos apsaugos liudijimą, kurioje buvo priimtas VPB palankus teismo sprendimas.

Nuo 2010 m. spalio 25 dienos Valstybinis patentų biuras į Europos patentų tarnybos nemokamą duomenų bazę esp@cenet pradėjo teikti skenuotus Lietuvos Respublikos patentų dokumentus. Nuo šiol duomenų atnaujinimas pasaulinėje esp@cenet duomenų bazėje bus operatyvesnis.

VPB tinklalapyje Lietuvos Respublikos patentų duomenų bazėje nuo 2010 m. balandžio 29 d. paskelbti visi pagal Patentų įstatymą išduotų patentų aprašymai PDF formatu.

Paraiškų priėmimo ir dokumentų valdymo skyrius vykdo „vieno langelio“ asmenų aptarnavimo padalinio funkcijas, priimdamas paraiškas, asmenų prašymus, skundus, įteikdamas ar išsiųsdamas asmenims atsakymus, pažymas, pramoninės nuosavybės dokumentus, teikdamas informaciją pramoninės nuosavybės objektų registravimo procedūrų klausimais tiesiogiai, telefonu, VPB tinklalapyje skyrelyje „Klausimai - atsakymai“ ir elektroniniu paštu.

Nuo 2010 metų sausio mėnesio, vykdant 2009 m. gruodžio 28 dienos VPB direktoriaus įsakymą Nr. 3R-74 „Dėl VPB teikiamų administracinių paslaugų sąrašo sudarymo ir administracinių paslaugų aprašymų viešo paskelbimo“, VPB patalpose asmenims prieinamoje vietoje ir VPB interneto tinklalapyje skelbiami aštuoniolikos administracinių paslaugų aprašymai ir atliekamų veiksmų, teikiant šias paslaugas, sekos schemas.

VPB tinklalapio skyriuje „Klausimai-atsakymai“ atsakyta į 342 klausimus, informaciniu elektroniniu paštu - į 243, informaciniu telefonu – į apie 4700 asmenų paklausimų. „Vieno langelio“ asmenų aptarnavimo padalinyje apsilankė apie 4000 interesantų.

2010 m. įteikta ar išsiųsta daugiau kaip 28 tūkst. atsakymų, pažymų, pramoninės nuosavybės dokumentų, raštų.

2010 metais gautas vienas interesanto skundas. VPB atsakė į skundą ir atsakymą persiuntė Teisingumo ministerijai 2010 m. liepos 2 d. raštu Nr. 2R-1044.

Nuo 2010 m. sausio 1 d. keitėsi VPB organizacinė struktūra – buvo įsteigta antroji direktoriaus pavaduotojo pareigybė, į kurią perkeltas iš teisėsaugos atašė pramoninės nuosavybės teisės klausimais Lietuvos nuolatinėje atstovybėje Europos Sąjungoje pareigų 2009 m. gruodžio 31 d. atšauktas valstybės tarnautojas. 2010 metais žymesnės VPB struktūros pertvarkos, lyginant su esminėmis struktūros pertvarkomis 2009 m., nebuvo vykdomos.

2009 m. gegužės 6 d. nutarimu Nr. 394 (Žin., 2009, Nr. 57-2237) ir 2010 m. lapkričio 10 d. nutarimu Nr. 1561 (Žin., 2010, Nr. 133-6773) buvo patvirtintas maksimalus leistinas VPB pareigybių 2010 m. skaičius – 60. 2010 m. sausio 1 d. VPB buvo patvirtinta 60 pareigybių, iš kurių 40 pareigybių - valstybės tarnautojų ir 20 pareigybių – darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis. Metų eigoje patvirtintų pareigybių skaičius nežymiai kito: optimizavus VPB pareigybių skaičių 2010 m. pabaigoje šis skaičius sudarė 59 pareigybes (39 pareigybės – valstybės tarnautojų ir 20 pareigybių – darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis).

2010 metai pasižymėjo nedidele VPB darbuotojų kaita: 2010 m. į VPB buvo priimti 2 darbuotojai (1 valstybės tarnautojas ir 1 darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį). Taip pat 2 darbuotojai ir atleisti (1 valstybės tarnautojas ir 1 darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį). Taigi 2010 m. pabaigoje VPB žmogiškuosius išteklius sudarė 58 darbuotojai – 39 valstybės tarnautojai ir 19 pagal darbo sutartis dirbantys darbuotojai. 2010 m. VPB dirbo 45 moterys (77,6 %) ir 13 vyrų (22,4 %). VPB ir jo skyriams vadovaujančių darbuotojų santykis yra subalansuotas, vadovais dirba 5 moterys (45%) ir 6 vyrai (55%).

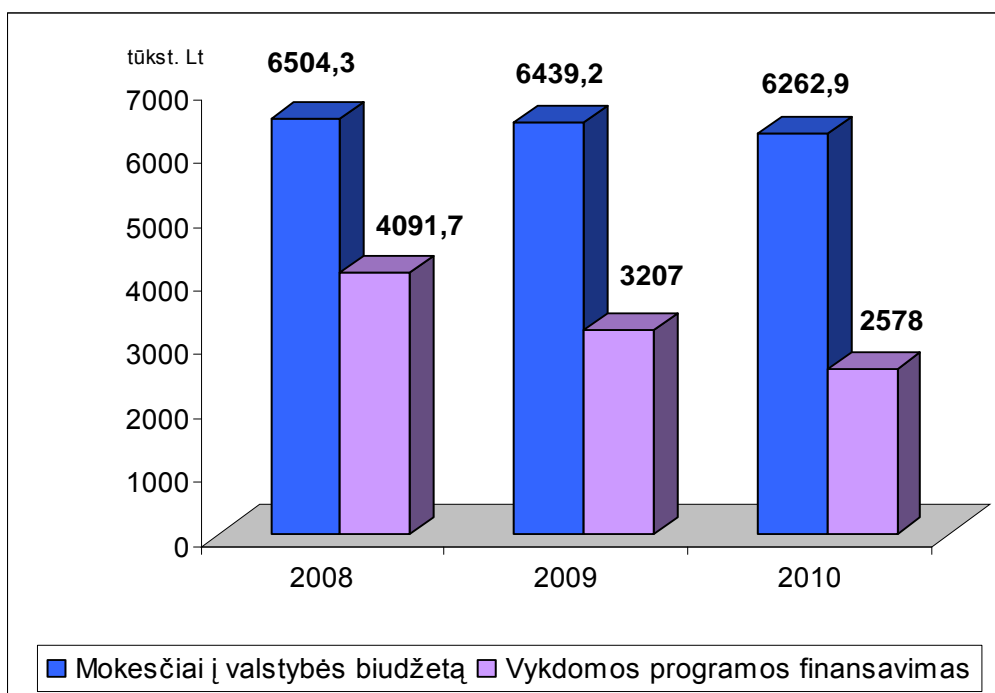
VPB personalas pasiskirstęs pagal šias amžiaus grupes: 18-30 metų – 9; 31-40 metų – 5; 41-50 metų – 17; 51-65 metų – 26 ir virš 65 metų – 1. Bendras VPB darbuotojų amžiaus vidurkis 2010 metais - 48 metai, ir išliko panašus į 2009 metais buvusį 47 metų vidurkį.

Dėl VPB veiklos specifikos dauguma darbuotojų – 44 (76 %) turi aukštąjį universitetinį išsilavinimą.

Nuo 2009 metų VPB veikla planuojama vadovaujantis Teisingumo ministerijos nustatytais strateginiais tikslais, rengiant metinius veiklos planus.

VPB tvarkydamas keturis valstybės registrus ir registruodamas išimtinės teisės į pramoninės nuosavybės objektus 2010 metais į valstybės biudžetą surinko 6262,9 tūkst. Lt. 2010 m. VPB vykdomai programai skirta 2578 tūkst. Lt, t. y. 41% asignavimų nuo valstybės biudžeto pajamų už VPB atliekamus veiksmus.

Sumokėtų mokesčių į biudžetą ir VPB vykdomos veiklos finansavimo santykis

II. VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI

Pagrindinė VPB veikla susijusi su išimtinių teisių į pramoninės nuosavybės objektus registravimu ir keturių valstybės registrų - Lietuvos Respublikos patentų registro, Lietuvos Respublikos topografijų registro, Lietuvos Respublikos dizaino registro, Lietuvos Respublikos prekių ženklų registro, tvarkymu, šių registrų duomenų saugojimu.

2010 metai VPB vykdė „Pramoninės nuosavybės teisinė apsauga Lietuvoje“ programą, kuri įgyvendina Teisingumo ministerijos strateginį tikslą - siekti valstybės registrų racionalaus

funkcionavimo, užtikrinant registrų teikiamų paslaugų prieinamumą ir patogumą vartotojui jais naudojantis. Programai vykdyti skirta 3328 tūkst. Lt, iš kurių 2578 tūkst. Lt - valstybės biudžeto lėšos, 750 tūkst. Lt - pajamų įmokos. Darbo užmokesčiui 2010 metais skirta 1872 tūkst. Lt asignavimų ir 434 tūkst. Lt - turtui įsigyti.

„Pramoninės nuosavybės teisinė apsauga Lietuvoje“ programos tikslai yra:

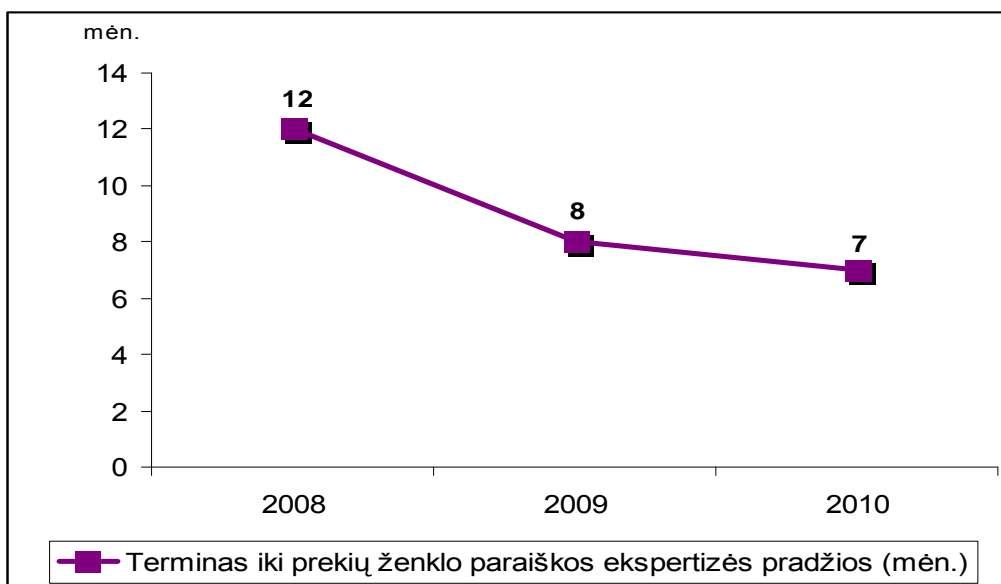
- Siekti pramoninės nuosavybės objektų teisinės apsaugos efektyvaus užtikrinimo ir pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos bei visuomenės švietimo plėtros;
- Vykdyti tarptautinius ir regioninius išpareigojimus bei siekti kuo didesnio pramoninės nuosavybės nacionalinės teisės suderinamumo su Europos Sąjungos ir tarptautine teise.

Ši programa yra tęstinė, jos pabaiga nenumatoma, nes ji turi užtikrinti tvarkomų išimtinių teisių į pramoninės nuosavybės objektus registrų veiklą.

Įgyvendinant programos tikslą - „Siekti pramoninės nuosavybės objektų teisinės apsaugos užtikrinimo ir pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos bei visuomenės švietimo plėtros“ - buvo siekiama skatinti šalies konkurencingumo didėjimą, užtikrinant pramoninės nuosavybės informacijos panaudojimą, kuriant konkurencingus produktus ir teikiant juos į rinką.

Pirmasis programos tikslo rezultato kriterijus – „Pareikštų registruoti pramoninės nuosavybės objektų ekspertizės termino trumpėjimas (mėn.)“ – 2010 m. įvykdytas 100 proc. Siekiant sudaryti sąlygas visuomenei greičiau ir efektyviau įgyvendinti savo teises į pramoninės nuosavybės objektus, buvo trumpinamas prekių ženklo paraiškos ekspertizės terminas, kuris 2010 m. sutrumpėjo vienu mėnesiu, t. y. nuo aštuonių iki septynių mėnesių.

Ekspertizių termino trumpėjimas

Nuo 2008 m. prekių ženklų paraiškos ekspertizės terminas sutrumpėjo 42%.

Antrasis programos tikslo rezultato kriterijus – „Sinteresuotų asmenų, įskaitant verslo subjektus, žinančių apie pramoninės nuosavybės apsaugos galimybes, dalis, proc.“ – 2010 m. įvykdytas 92 proc. Šio kriterijaus vykdymas fiksuojamas atliekant visuomenės apklausą dėl pramoninės nuosavybės galimybių žinomumo. Visuomenės žinomumas dėl pramoninės nuosavybės apsaugos galimybių yra didinamas VPB vykdant visuomenės švietimo priemonių plano ir pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos plano priemones.

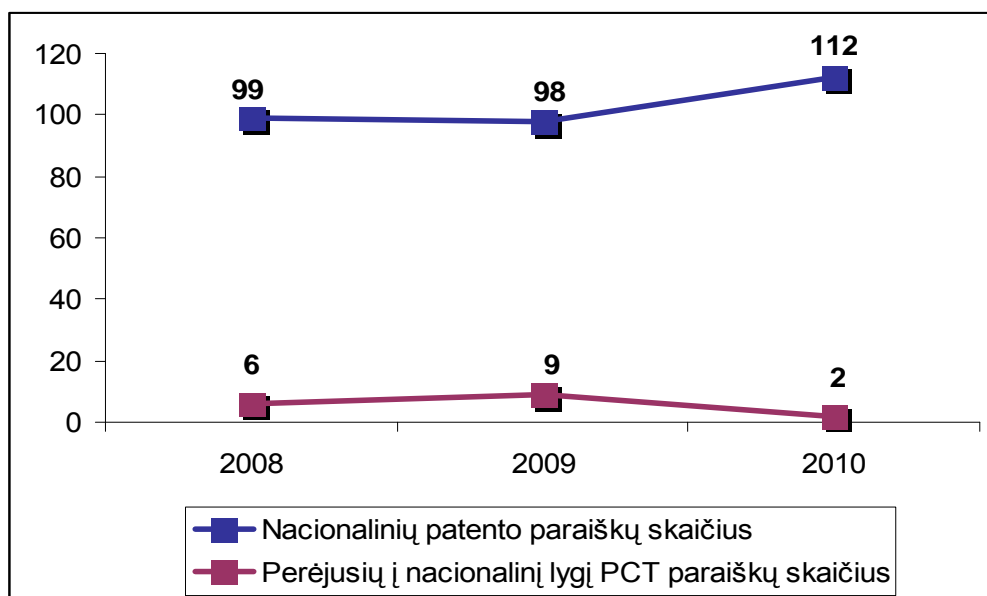
Vykdamas pirmojo programos tikslo uždavinį - Išimtinių teisių į pramoninės nuosavybės objektus registravimo funkcijų vykdymas pagal Lietuvos Respublikos pramoninės nuosavybės apsaugą reglamentuojančius įstatymus, Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis ir Europos

Sąjungos teisės aktų nuostatas VPB atliko pramoninės nuosavybės objektų ekspertizes, tvarkė keturis valstybės registrus ir Lietuvos Respublikos patentinių patikėtinių registrą.

Šio uždavinio įgyvendinimo priemonės numato pramoninės nuosavybės objektų ekspertizių atlikimą ir sprendimų dėl teisių suteikimo priėmimą, keturių valstybės registrų tvarkymą, oficialaus biuletenio leidimą, patentų aprašymų skelbimą ir apeliacijų ir protestų nagrinėjimą.

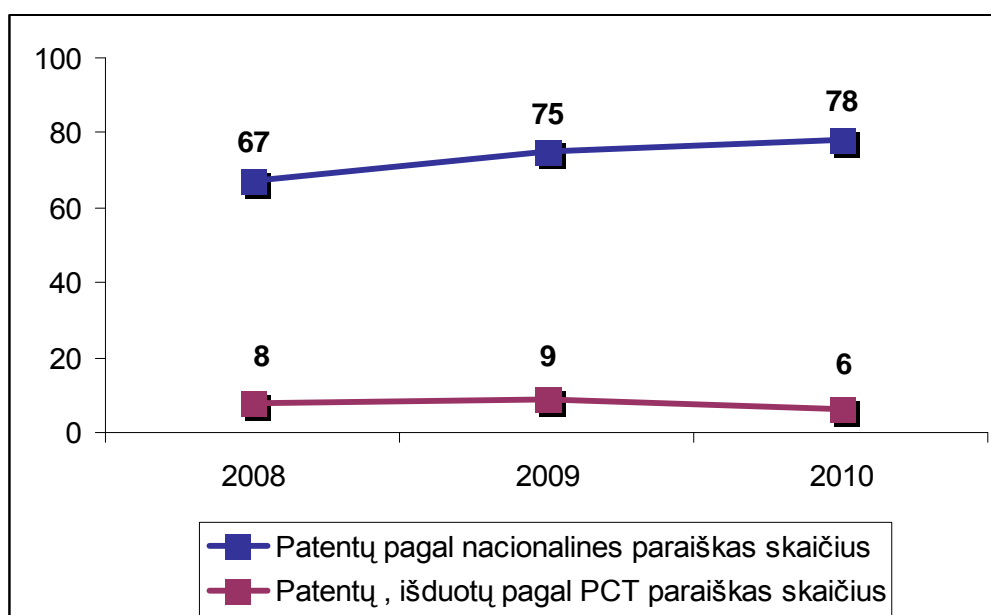
Lietuvos Respublikoje yra trys patentinės apsaugos gavimo keliai: paduodant paraiškas tiesiai į VPB (nacionalinis kelias), pagal Patentinės kooperacijos sutartį (PCT) ir pagal Europos patentų konvenciją (Euro ir Euro-PCT paraiškos).

Patento paraiškų, paduotų Lietuvos Respublikoje 2008-2010 metais, skaičius

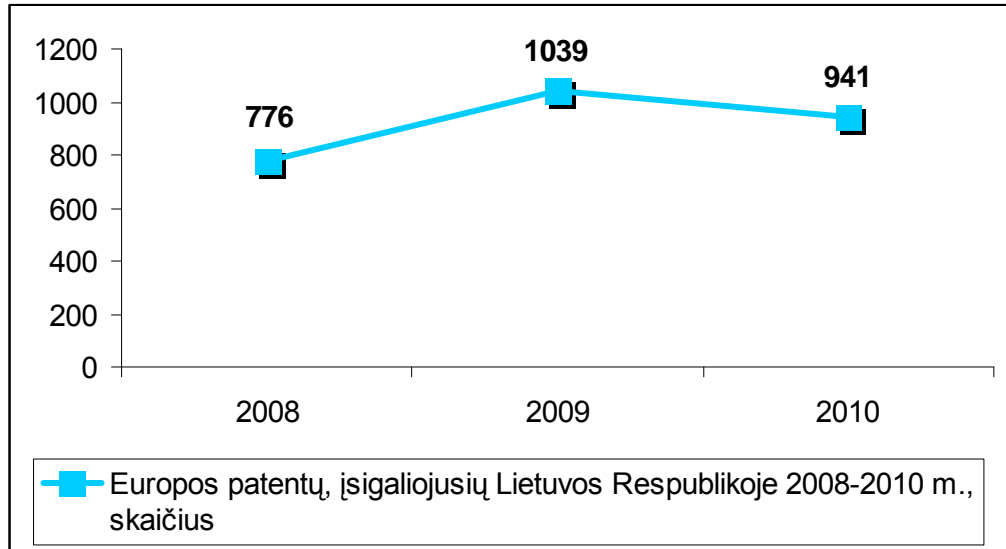
Bendras paduotų Lietuvos Respublikoje patento paraiškų skaičius 2010 m. palyginus su 2009 m. išaugo 7 proc.

Patentų, išduotų Lietuvos Respublikoje 2008-2010 metais, skaičius

2010 m. išduota tiek pat patentų kaip ir 2009 m.

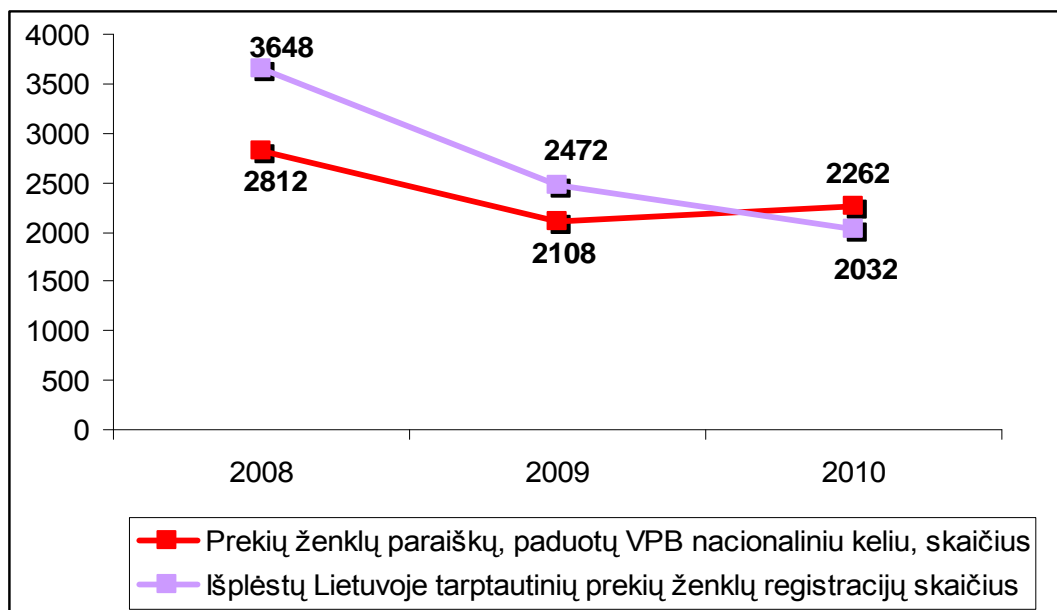
Europos patentai, įsigalioję Lietuvos Respublikoje 2008-2010 m.

2010 m. Lietuvos Respublikoje įsigaliojo 9 proc. mažiau Europos patentų negu 2009 m.

Lietuvos Respublikoje yra trys išimtinių teisių į prekių ženklą gavimo keliai: pagal Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymą, paduodant paraiškas tiesiai VPB (nacionalinis kelias), nuo 1997 m. lapkričio 15 dienos pagal Madrido sutarties dėl tarptautinės ženklų registracijos protokolą, pagal kurį tarptautinės ženklų registracijos suteikta apsauga išplečiama Lietuvos Respublikoje (tarptautinis kelias) ir nuo 2004 m. gegužės 1 dienos pagal 1993 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 40/94 dėl Bendrijos prekių ženklo pagal kurį prekių ženklas, įregistruotas ES Vidaus rinkos derinimo tarnyboje (OHIM), yra saugomas Lietuvoje.

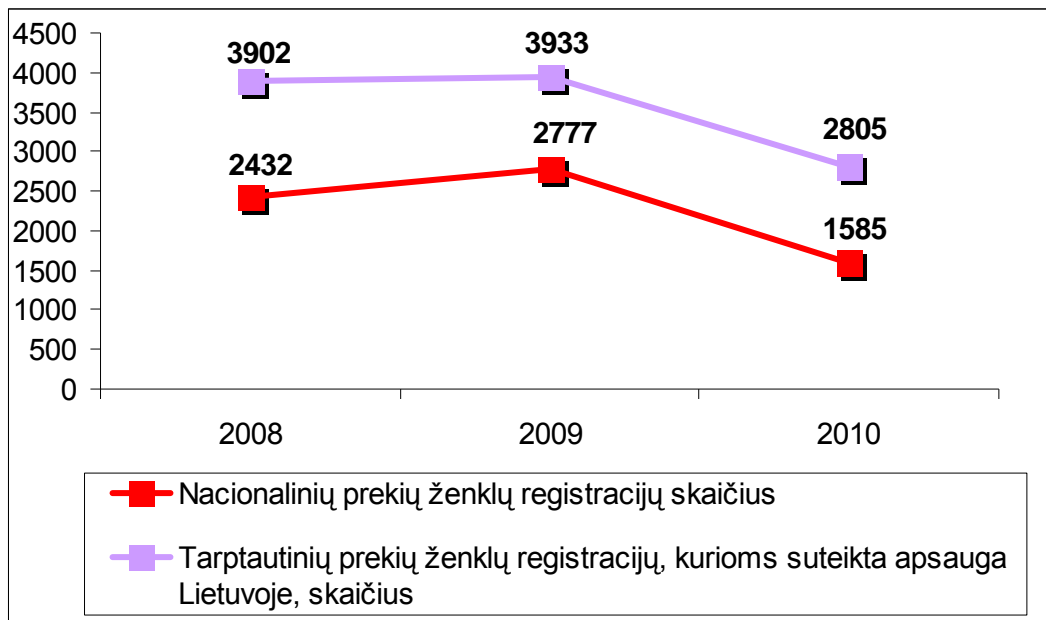
Prekių ženklų paraiškų, paduotų Lietuvos Respublikoje 2008 – 2010 metais, skaičius

Bendras prekių ženklų paraiškų skaičius 2010 m. mažėjo 6 proc., tačiau nacionalinių prekių

ženklų paraiškų 2010 m. paduota 7 proc. daugiau negu 2009 m.

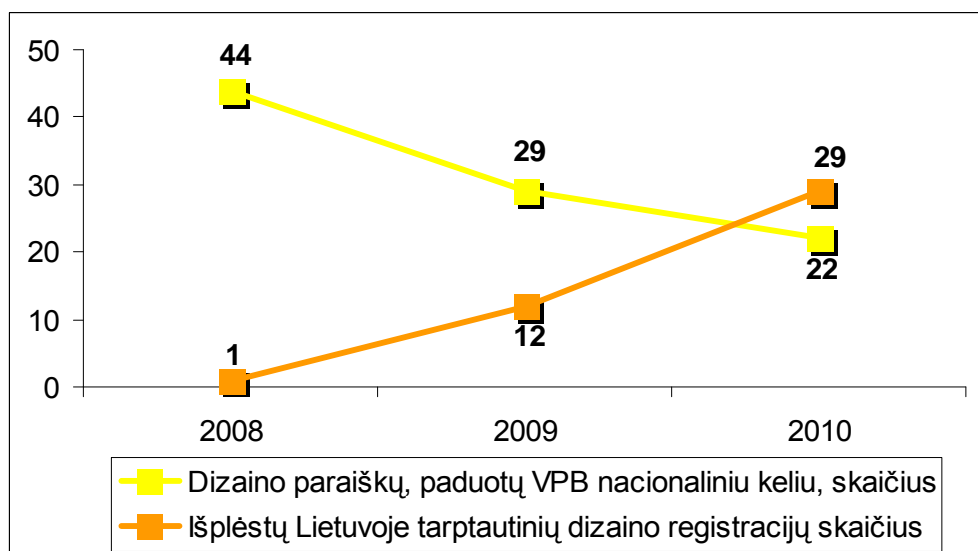
Išimtinių teisių į prekių ženklus įregistravimas Lietuvos Respublikoje 2008 – 2010 metais

Bendras įregistruotų prekių ženklų skaičius 2010 m. mažėjo 35 proc. palyginus su 2009 m., o nacionalinių prekių ženklų įregistruota 43 proc. mažiau negu 2009 m.

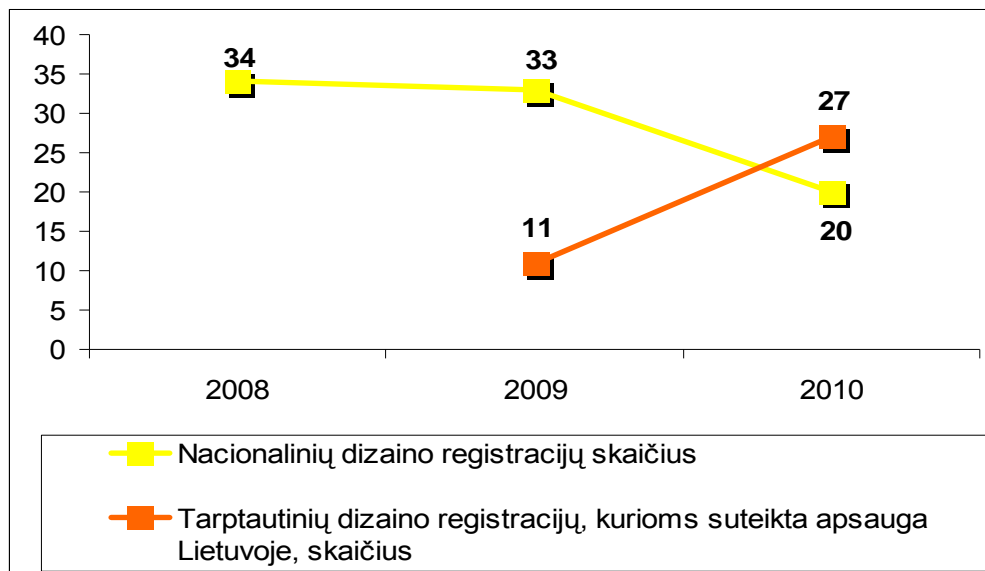
Lietuvos Respublikoje yra trys išimtinių teisių į dizainą gavimo keliai: pagal Lietuvos Respublikos dizaino įstatymą, paduodant paraiškas tiesiai VPB (nacionalinis kelias), nuo 2004 m. gegužės 1 dienos pagal 2001 m. gruodžio 12 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 6/2002 dėl Bendrijos dizaino, pagal kurį registruotas ES Vidaus rinkos derinimo tarnyboje (OHIM) Bendrijos dizainas saugomas Lietuvoje (regioninis kelias) ir nuo 2008 m. rugsėjo 26 dienos, Lietuvai prisijungus prie Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos akto (tarptautinis kelias), tarptautinio dizaino registracija gali būti išplėsta Lietuvoje.

Dizaino paraiškų, paduotų Lietuvos Respublikoje 2008 – 2010 metais, skaičius

Bendras dizaino paraiškų skaičius 2010 m. išaugo 24 proc. palyginus su 2009 m., tačiau nacionalinių dizaino paraiškų 2010 m. paduota 24 proc. mažiau negu 2009 m.

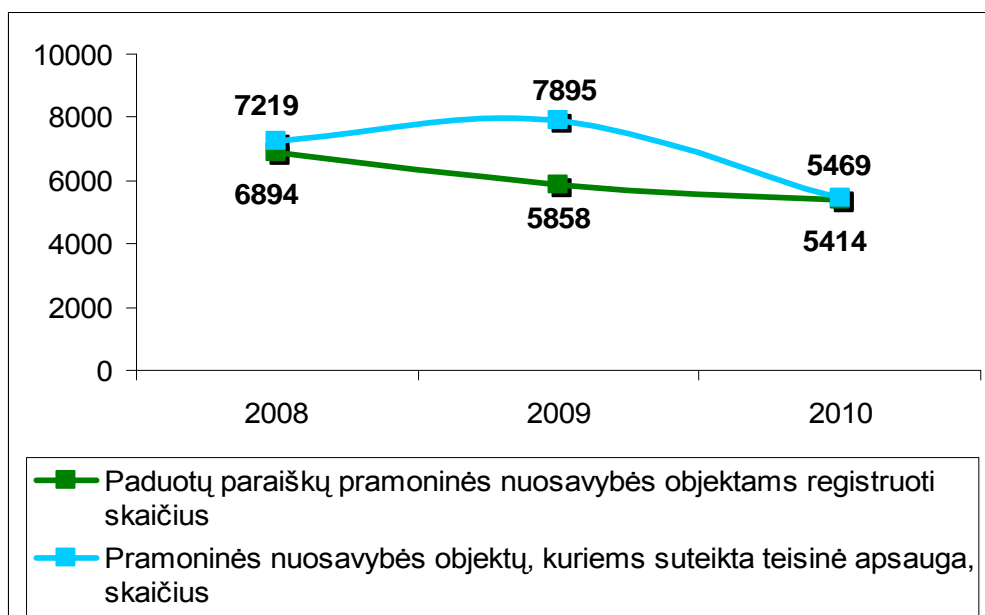
Išimtinių teisių į dizainą įregistravimas Lietuvos Respublikoje 2008 – 2010 metais

Bendras įregistruotų dizainų skaičius 2010 m. išaugo 7 proc., tačiau nacionalinių dizainų įregistruota 39 proc. mažiau negu 2009 m.

2008 metais prasidėjęs ekonominis nuosmukis lėmė sudėtingas verslo sąlygas. Tai turėjo įtakos verslo sprendimams ir, žinoma, VPB veiklai. Nuo 2008 m. mažėja registruojamų pramoninės nuosavybės objektų skaičius, kuris priklauso nuo mažėjančio paduodamų paraiškų skaičiaus, tačiau 2010 m. jau pasižymėjo tam tikro stabilumo požymiais (patentų ir prekių ženklų paraiškų skaičius stabilizavosi ar net augo). Paduotų paraiškų ir įregistruotų pramoninės nuosavybės objektų santykis 2008-2010 m.:

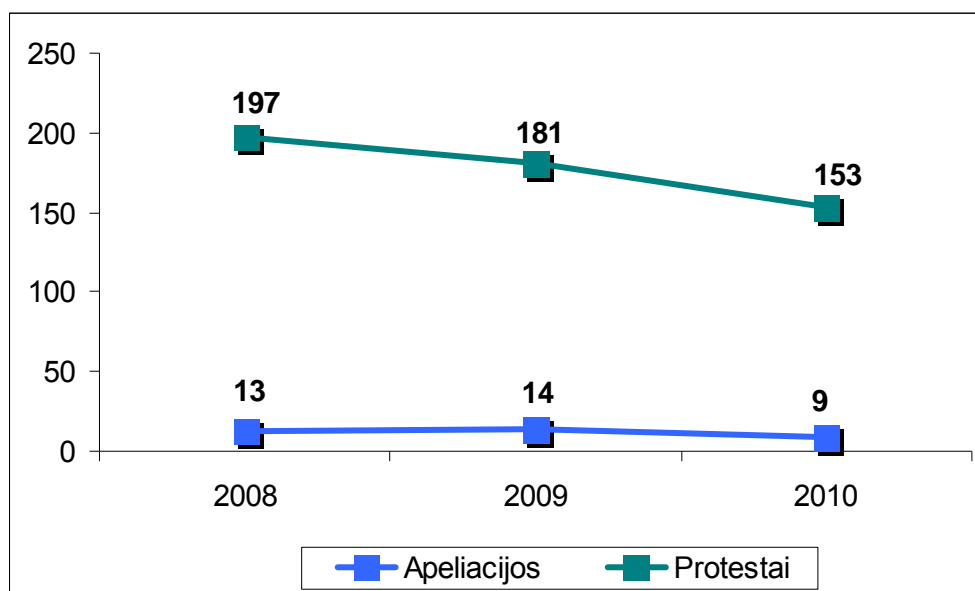
Paduotų paraiškų ir įregistruotų pramoninės nuosavybės objektų santykis 2008-2010 m.

Bendras paduotų paraiškų skaičius 2010 m. mažėjo 8%, o bendras įregistruotų objektų skaičius 2010 m. mažėjo 31%.

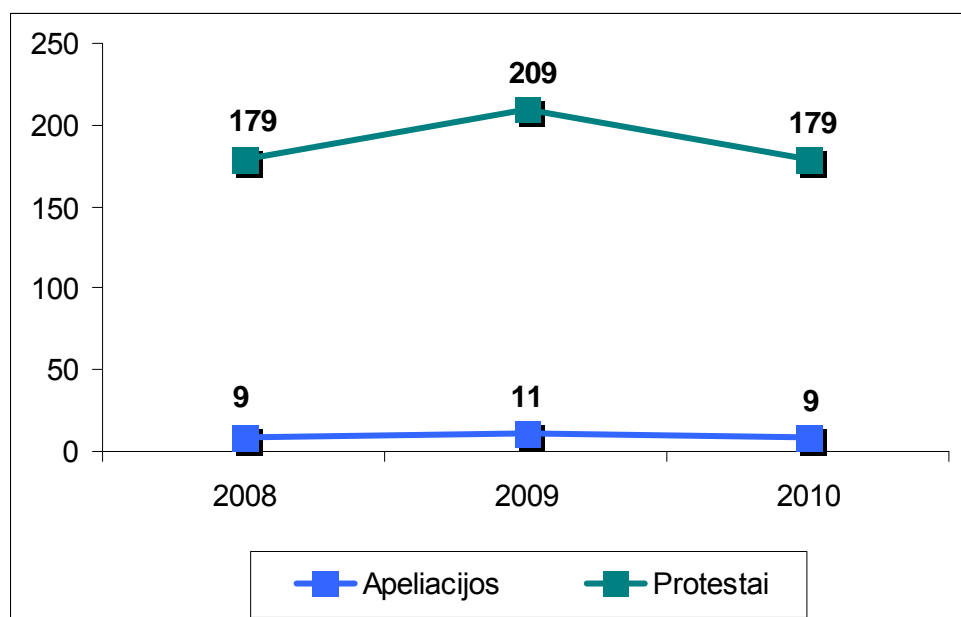
Sprendamas ikiteisminius ginčus dėl teisių į pramoninės nuosavybės objektus registravimo VPB nagrinėja apeliacijas ir protestus teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka.

Gautos apeliacijos ir protestai 2008-2010 m.

2010 m. gauta 15 proc. mažiau protestų ir 36 proc. mažiau apeliacijų nei 2009 m.

Išnagrinėtos apeliacijos ir protestai 2008-2010 m.

2010 m. išnagrinėta 14 proc. mažiau protestų ir 18 proc. mažiau apeliacijų nei 2009 m.

Tvarkant keturis valstybės registrus 2010 metais buvo išduoti 611 išrašai iš registrų, įregistruotos 653 licencinės ir teisių perdavimo sutartys, įrašyti 342 teisės į pramoninės nuosavybės

objektus įkeitimai ir areštai, atlikti 3056 pakeitimai registruose.

Tvarkant Lietuvos Respublikos patentinių patikėtinių registrą 2010 metais nebuvo gauta prašymų leisti laikyti patentinio patikėtinio egzaminą.

Įgyvendinant pirmą programos tikslą VPB vykdė pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos plano ir visuomenės švietimo plano priemones.

2010 metais VPB planavo įvykdyti 7 informacijos sklaidos plano ir 12 visuomenės švietimo plano priemonių. Šių planų priemonių skaičius numatytas VPB 2010 m. veiklos plane ir vertinamas atskirais produkto kriterijais. 2010 metais įvykdytos visos informacijos sklaidos plano priemonės, tarp kurių – 2009 m. statistikos parengimas ir paskelbimas, informacijos tvarkymo VPB interneto svetainėje koordinavimas bei duomenų teikimas tarptautinėms duomenų bazėms.

Vykdamat visuomenės švietimą 2010 metais VPB prisidėjo prie Lietuvos Inovacijų 2010–2020 metų strategijos įgyvendinimo, šios strategijos įgyvendinimo 2010-2013 metų priemonių plano 3.5.3. priemonę – „Populiarinti pramoninės nuosavybės apsaugos priemones, teikti informacinę ir metodinę pagalbą asmenims, siekiantiems gauti išradimo patentą, užregistruoti dizainą ar prekės ženklą“ (Lietuvos Respublikos ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010-10-17 įsakymu Nr.4-750/V-1692 (Žin., 2010, Nr.121-6192)). Iš 12 VPB visuomenės švietimo plano priemonių įvykdyta 11, t. y. 92 proc. Pažymėtina, kad esant nepakankamam visuomenės švietimo veiklos finansavimui iš valstybės biudžeto, visuomenės švietimo plano priemonės buvo įgyvendinamos VPB glaudžiai bendradarbiaujant su tarptautinėmis organizacijomis - Europos patentų tarnyba (EPT), Europos Sąjungos Vidaus rinkos derinimo tarnyba (Prekių ženklai ir dizainai) (OHIM) ir Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacija (WIPO). Šios priemonės buvo vykdomos Nacionalinio veiksmų plano (NAP), įgyvendinamo bendradarbiaujant su EPT, Techninio bendradarbiavimo susitarimo tarp VPB ir OHIM bei kasmetinių priemonių, organizuojamų kartu su Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacija, pagrindu. Priemonių vykdymo išlaidas didžiąja dalimi pagal pasirašytus susitarimus dengė tarptautinės organizacijos (EPT - 75%, OHIM - 80%, WIPO - 100%).

Dalis visuomenės švietimo priemonių plano priemonių buvo vykdoma 2010 metų pabaigoje, todėl jų vykdymo rezultatas laukiamas 2011 metais.

2010 metais sėkmingai užbaigta vykdyti VPB ir WIPO dvišalio bendradarbiavimo sutartis, pagal kurią Lietuvos smulkiąjam ir vidutiniam verslui buvo išleisti 3 pramoninės nuosavybės leidiniai „Patrauklus gaminyš. Įvadas į dizainą smulkioms ir vidutinėms įmonėms“, „Dygsnis laiku. Sumanus intelektinės nuosavybės naudojimas tekstilės įmonėse“ bei „Prekių ženklo sukūrimas. Įvadas į prekių ženklus smulkioms ir vidutinėms įmonėms“.

2010 metais sėkmingai užbaigta vykdyti VPB ir OHIM Techninio bendradarbiavimo sutartis, pagal kurią išleisti lankstinukai „Kas žinotina apie Bendrijos prekių ženklus“, „Kas žinotina apie Bendrijos dizainus“, bei išleisti 2 teisės aktų ir teismų praktikos leidiniai „Europos Sąjungos, Lietuvos ir tarptautiniai teisės aktai prekių ženklų srityje. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir Lietuvos Teismų praktika prekių ženklų srityje“, „Europos Sąjungos, Lietuvos ir tarptautiniai teisės aktai dizaino srityje. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir Lietuvos Teismų praktika dizaino srityje“. Sutarties bendra vertė - 168 tūkst. Lt, iš kurių 124 tūkst. Lt padengs OHIM. Gruodžio mėnesį buvo derinama ir rengiama pasirašymui VPB ir OHIM Techninio bendradarbiavimo sutartis 2011 metams.

Techninio bendradarbiavimo sutarties tarp VPB ir OHIM projekto pagrindu 2010 m. VPB organizavo kasmetinį renginį – „Prekių ženklai ir dizainas“, kurio metu vyko seminaras visuomenei „Kaip apsaugoti prekių ženklus ir dizainą Europos Sąjungoje“, Atvirų durų diena Valstybiniame patentų biure bei Lietuvos technikos bibliotekos Patentinės informacijos centruose Klaipėdoje, Kaune ir Panevėžyje. Renginys buvo skirtas supažindinti Lietuvos visuomenę su galimybėmis apsaugoti prekių ženklą ir dizainą Europos Sąjungoje, kartu pažymint pirmąjį Lietuvos Respublikos laikais (1918 – 1940) priimtą Prekių ženklų įstatymą, kuriam 2010 metais sukanka 85 metai.

Seminare, kuris vyko 2010 m. vasario 18 d. dalyvavo visi, kuriems buvo aktualu susipažinti su prekių ženklų bei dizaino teisinės apsaugos teikiamomis galimybėmis tiek Lietuvoje, tiek Europos Sąjungoje, ES Komisijos iniciatyvomis Bendrijos prekių ženklų srityje, netradicinių prekių ženklų apsauga, Europos teisingumo teismo praktika aiškinant prekių ženklų ir dizaino apsaugą ES reglamentuojančią teisę, taip pat privataus sektoriaus atstovai. Seminaro tikslas – skatinti Lietuvos verslą naudotis Europos Sąjungos prekių ženklų ir dizaino sistemomis.

Atvirų durų dieną, kuri įvyko vasario 19 d. Valstybiniame patentų biure (Kalvarijų g. 3), visi norintys galėjo iš arčiau susipažinti su VPB veikla, padiskutuoti tiesiogiai rūpimais klausimais prekių ženklų ir dizaino apsaugos temomis su biuro specialistais.

Balandžio 26 d. viso pasaulio vyriausybės ir intelektinės nuosavybės organizacijos kartu su viena iš Jungtinių Tautų specializuotų agentūrų - WIPO, švenčia Pasaulinės intelektinės nuosavybės dieną. 2010 metais ES projekto „IPEuropAware“ IPR Help-desk’as, Enterprise Europe Network (Europos verslo ir inovacijų tinklas), veikiantis Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmuose, ir VPB suorganizavo konferenciją „Kaip apsaugoti intelektinę nuosavybę ir saugiau jaustis ES ir pasaulio rinkose“. Konferencijoje dalyvavo daugiau nei 100 žmonių.

2010 m. balandžio 26 d. Lietuvos Respublikos Seime vyko parodos atidarymas „Pramoninės nuosavybės apsaugos vystymosi istorija atkūrus Lietuvos nepriklausomybę“. Paroda, skirta atkurtos nepriklausomos Lietuvos pramoninės nuosavybės apsaugos 20-mečiui paminėti. Taip pat buvo galima apžiūrėti ir Lietuvos muitinės sulaikytų, intelektinės nuosavybės teises pažeidžiančių, padirbtų prekių ekspoziciją.

Aštuntus metus iš eilės Lietuvoje Pasaulinės intelektinės nuosavybės dieną įteikiami WIPO apdovanojimai organizacijai, geriausiai komercializuojančiai pramoninę nuosavybę. Šiais metais WIPO apdovanojimą - šalies intelektualinio potencialo tarptautinį pripažinimą gavo UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“.

2010 m. gegužės 27-28 dienomis Valstybinis patentų biuras dalyvavo renginyje „Versli Lietuva“, kuris vyko Lietuvos parodų centre „Litexpo“. Renginio metu buvo pristatomos ir paaiškinamos verslo kūrimo sąlygos Lietuvoje, skatinant padėti naujesiems verslininkams žengti pirmuosius žingsnius versle. Renginys buvo skirtas verslumo ir inovacijų kultūrai skatinti, verslininkų ir valdžios institucijų bendravimui stiprinti.

2010 m. spalio 11-15 d. Lietuvos technikos bibliotekoje įvyko Patentinės informacijos savaitės PATINFO 2010 renginys. Renginio metu gali buvo sužinoti, kur ieškoti informacijos apie naujausius pasaulio išradimus, prekių ženklus, dizainą, kokias paslaugas teikia LTB Patentinės informacijos centras (patentų ir prekių ženklų paieškos, technologijų ir teisinio statuso stebėseną, įvairios konsultacijos), buvo pristatyti Lietuvos išradėjų pranešimai apie techninės kūrybos metodiką įmonėse ir kt.

2010 m. lapkričio 3-4 dienomis viešbutyje „HolidayInn“, Vilniuje, Valstybinis patentų biuras kartu su Pasauline intelektinės nuosavybės organizacija bei Mykolo Romerio Universitetu (MRU) suorganizavo Lietuvos, Latvijos teisėjams bei Lietuvos prokurorams ir muitinės atstovams mokymus tema „Intelektinės nuosavybės teisių įgyvendinimas“. Tai trečiąjį kartą Lietuvoje kartu su WIPO suorganizuoti mokymai teisėjams, kurių tikslas - suteikti teisėjams žinių apie intelektinę nuosavybę, taip pat sudaryti galimybę pasidalinti savo patirtimi ir žiniomis, sprendžiant intelektinės nuosavybės ginčus.

2010 m. buvo toliau vykdomas VPB ir EPT Nacionalinis bendradarbiavimo veiksmų planas 2009-2011 m. 17 NAP projektų, kurių bendra vertė apie 2,7 mln. Lt, apima šias sritis: visuomenės švietimas, patentinė informacija, pagalba sistemos naudotojams, procedūrų tobulinimas. Bendras 2009-2010 m. panaudotas biudžetas – virš 360 tūkst. Lt. VPB 2010 m. vykdė NAP projektą Nr. 10 „Intelektinės nuosavybės išankstinė diagnozė“, kurio tikslas - padidinti smulkiųjų ir vidutinių įmonių bendrą supratimą apie intelektinę nuosavybę, 2010 m. birželio 18 d. buvo surengta informacinė diena „Saulėtekio slėnio“ įmonėms (dalyvavo 3 įmonės). Projektas bus tęsiamas 2011 metais, kuriais numatyta įvykdyti dar 11 vizitų į įmones. 2010 m. taip pat sėkmingai įvykdytas NAP

projektas Nr. 11 „Intelektinės nuosavybės informacinių centrų Lietuvos universitetuose kūrimas“ - įsteigti 5 intelektinės nuosavybės informaciniai centrai VGTU ir užtikrintas pramoninės nuosavybės informacijos centrams teikimas iš EPT. Šio projekto tikslas - padidinti Lietuvos universitetų akademinio ir tyrėjų personalo supratimą apie intelektinę nuosavybę supratimą, perduoti patentinę informaciją kuo didesniai skaičiui Lietuvos universitetų narių. Pagal NAP projektą Nr. 17 trys Vilniaus apygardos, Lietuvos Apeliacinio ir Aukščiausiojo teismo teisėjai dalyvavo EPT surengtuose kvalifikacijos tobulinimo renginiuose.

2010 m. gegužės 11-13 dienomis Valstybinis patentų biuras dalyvavo 18-toje tarptautinėje technikos ir technologijų, aplinkos apsaugos, energijos ir elektrotechnikos, elektronikos, prietaisų, inžinerinės kooperacijos parodoje „Balttechnika 2010“, kuri vyko Lietuvos parodų centre „Litexpo“. Parodoje buvo eksponuojamas VPB standas, VPB atstovai informavo lankytojus apie pramoninės nuosavybės objektų (išradimų, dizaino, prekių ženklų) apsaugą, jos istoriją, dabartį ir ateitį Lietuvoje ir svetur. Dalyvavimo parodoje 75 proc. išlaidų dengė EPT pagal Nacionalinio veiksmų plano (NAP) projektą Nr. 6.

Vykdamas uždavinį – „VPB viešųjų paslaugų teikimas elektroninėje terpėje“ - VPB 2010 m. įdiegė Europos patentų tarnybos skaitmenizavimo priemonę, pateikiant tinklalapyje, Lietuvos Respublikos patentų duomenų bazėje, jungtis su skaitmenizuotais Lietuvos patentinių paraiškų ir patentų aprašymais. Įvykdyta Viešojo administravimo plėtros iki 2010 metų strategijos įgyvendinimo 2007-2010 metų priemonių plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 6 d. nutarimu Nr. 1097, 5.1.8 priemonė „Įdiegti Europos patentų organizacijos skaitmeninimo priemonę Valstybiniame patentų biure ir jo tinklalapyje Lietuvos Respublikos patentų duomenų bazėje pateikti jungtis su skaitmenintais Lietuvos Respublikos patentinių paraiškų ir patentų aprašymais“.

Pažymėtina, kad šios sistemos diegimas vyko glaudžiai bendradarbiaujant su EPT ir 75 proc. diegimo išlaidų dengė EPT pagal Nacionalinio veiksmų plano (NAP) 15 projektą.

Siekiant VPB pagrindinių paslaugų perkėlimo į elektroninę erdvę 2010 m. buvo kuriama Elektroninė pareiškėjų aptarnavimo sistema (EPAS). Šios sistemos diegimas ir plėtra apima EPTOS (Electronic Patent and Trademark Office System) sistemos atskirų modulių diegimą, todėl VPB 2010 m. planavo įdiegti EPTOS sistemos testines „Soprano“ ir „ePhoenix“ modulių versijas. Tačiau sutartis Nacionalinio veiksmų plano pagrindu su EPT dėl šios sistemos diegimo buvo pasirašyta tik 2010 m. gruodžio mėnesį, todėl diegimo darbai persikėlė į 2011 metus. Taip pat Elektroninės pareiškėjų aptarnavimo sistemos (EPAS) prašymų atlikti pakeitimus registruose ir išduoti dokumentus padavimo sistemos diegimo darbai nukelti į 2011m. I pusmetį, nes laukiama atitinkamų teisės aktų pakeitimų.

Vykdamas uždavinį – „Stiprinti Valstybinio patentų biuro administracinius gebėjimus, materialinę ir techninę bazę“ 2010 m. VPB buvo prižiūrimos ir palaikomos kompiuterinės sistemos, reikalingos teikti efektyvesnes ir kokybiškesnes paslaugas, susijusias su VPB veikla tvarkant keturis valstybės registrus. Atnaujinant kompiuterinę įrangą ir techniką buvo įsigyta VPB investiciniame plane numatyta įrangą: oro kondicionierius serverio patalpai, didelio galingumo nepertraukiamo maitinimo šaltinis (UPS) vienam iš VPB serverių, kietasis diskas kompiuteriui, pakeista techniškai pasenusi vėdinimo ir šildymo įrangą (9 oro kondicionieriai), atnaujintos dvi kompiuterinės darbo vietos, įsigyjant stacionarius kompiuterius, įsigyti keturi spausdintuvai. Taip pat įgyvendinant patentų paraiškų ir aprašymų skaitmenizavimo priemonės VPB įsigyti dar du stacionarūs kompiuteriai ir skeneris. VPB su Informacinės visuomenės plėtros komitetu pasirašė sutartį dėl duomenų teikimo per Viešojo administravimo institucijų informacinių sistemų interoperabilumo sistemą paslaugos, taip pat įsigijo planuotą programinę įrangą - tarnybinės stoties SSL sertifikatą, kuris užtikrins prašymų atlikti pakeitimus registruose ir išduoti dokumentus padavimo elektroniniu būdu sistemos saugumą; darbo su XML bylomis programinę įrangą, kuri reikalinga tvarkyti, analizuoti ir kurti XML byloms; lietuviškus postskriptinius šriftus, reikalingus vykdant darbus susijusius su dizainu ir leidyba.

2010 m. nepanaudotos investicinės lėšos dokumentų valdymo sistemos įdiegimui VPB ir serverių įsigijimui turės būti perkeltos į 2011 metus. Dokumentų valdymo sistemos įsigijimo perkėlimo priežastys susijusios su užsitęsusiomis pirkimo procedūromis. Serverių įsigijimas susijęs su VPB ir EPT bendradarbiavimo sutarties (NAP) vykdomu projektu Nr. 14, kurio pagrindu numatytas EPTOS sistemos, kuri reikalinga VPB pagrindinių paslaugų perkėlimui į elektroninę erdvę, diegimui. Kadangi, kaip jau minėta, sutartis su EPT dėl šios sistemos diegimo buvo pasirašyta tik 2010 m. gruodžio mėnesį, įrangos pirkimai ir jos diegimas bei lokalizavimas persikėlė į 2011 metus.

Stiprinant VPB personalo administracinius gebėjimus 2010 metais buvo organizuojamas darbuotojų mokymas, kvalifikacijos tobulinimas, vadovaujantis VPB direktoriaus patvirtintu VPB valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, 2010 metų mokymo planu. Mokymo renginiuose dalyvavo ir kvalifikaciją tobulino 40 darbuotojų 61-ame mokyme, tai yra 8 proc. daugiau darbuotojų nei 2009 metais.

Įgyvendinant antrąjį „Pramoninės nuosavybės teisinė apsauga Lietuvoje“ programos tikslą - vykdyti tarptautinius ir regioninius išipareigojimus bei siekti kuo didesnio pramoninės nuosavybės nacionalinės teisės suderinamumo su Europos Sąjungos ir tarptautine teise - VPB vykde nacionalinės patentų tarnybos ir centrinės pramoninės nuosavybės tarnybos funkcijas pagal tarptautines sutartis - Patentinės kooperacijos sutartį (PCT); Europos patentų konvenciją (EPK); Madrido sutarties dėl tarptautinės prekių ženklų registracijos protokolą; Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos aktą dėl tarptautinės pramoninio dizaino registracijos; Europos Sąjungos teisės aktus - Tarybos 2001 m. gruodžio 12 d. reglamentą (EB) Nr. 6/2002 dėl Bendrijos dizainų; 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 207/2009 dėl Bendrijos prekių ženklo (Kodifikuota redakcija).

Šio programos tikslo rezultato kriterijus - Nustatytais terminais vykdomi tarptautiniai ir regioniniai išipareigojimai, proc. - buvo įvykdytas 100 proc.

Tarptautinė, regioninė ir nacionalinė pramoninės nuosavybės objektų apsaugos sistema suteikia Lietuvos ir užsienio pareiškėjams visapusiškas galimybes ginti savo teises į intelektualinės veiklos produktus naudojantis veikiančiomis teisinės apsaugos priemonėmis.

2010 m. Lietuvos pareiškėjai per Valstybinį patentų biurą padavė 3 paraiškas pagal Patentinės kooperacijos sutartį (PCT) ir 1 paraišką pagal Europos patentų konvenciją (EPK); 65 tarptautines paraiškas pagal Madrido protokolą ir 3 Bendrijos prekių ženklų paraiškas pagal ES reglamentą; 1 tarptautinę paraišką pagal Hagos susitarimą ir 1 Bendrijos dizaino paraišką.

VPB, įgyvendindamas Lietuvos Respublikos patentų įstatymo ir EPK nuostatas, apskaičiuoja metų mokesčius, sumokėtus už Europos patentų galiojimą Lietuvoje, ir, vykdydama valstybės išipareigojimą, 50 % šių mokesčių gražina Europos patentų tarnybai. 2010 metais gražintina EPT suma sudarė 311,3 tūkst. litų. Mokesčiai, kurios Europos patento savininkai sumoka tiesiogiai į valstybės biudžetą, gražinami iš VPB pajamų.

2010 metai teisėkūros ir tarptautinio bendradarbiavimo srityje VPB buvo ypač intensyvūs ir atsakingi.

Vykdamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-2012 metų programos įgyvendinimo priemonių 192 priemonę („Parengti Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymo, Lietuvos Respublikos dizaino įstatymo, Lietuvos Respublikos puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo pakeitimų projektus – atsisakyti privalomo licencinių sutarčių registravimo ir licencinių sutarčių registravimo kaip sąlygos išigalioti licencinei sutarčiai trečiųjų asmenų atžvilgiu“) ir 592 priemonę („Parengti teisės aktų projektus, siekiant modernizuoti prekių ženklų registravimo procedūras“), buvo parengtas ir pateiktas Teisingumo ministerijai Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymo 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 23, 25, 26, 27, 30, 32, 34, 36, 38, 43, 44, 47 straipsnių, aštuntojo skirsnio ir įstatymo priedo pakeitimo, papildymo 23¹ straipsniu įstatymo projektas.

Vykdamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008–2012 metų programos įgyvendinimo

priemonių 192 priemonę buvo parengti ir pateikti Teisingumo ministerijai Lietuvos Respublikos dizaino įstatymo 11, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 40, 41 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo ir Puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo 10, 12, 13, 14, 17, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektai.

Vykdamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-2012 metų programos įgyvendinimo priemonių 546 priemonę („Parengti projektą Lietuvos Respublikos mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo pakeitimo įstatymo, kuris numatytų mažesnius mokesčius už pramoninės nuosavybės objektų registravimą, ypač skatinant smulkųjį ir vidutinį verslą, mokslo institucijas registruoti pramoninės nuosavybės objektus“) ir Nacionalinės Lisabonos strategijos įgyvendinimo 2008-2010 metų programos (Žin., 2008, Nr. 124-4718) 28 priemonę („Tobulinti mokesčių už pramoninės nuosavybės registravimą politiką“) buvo parengtas ir pateiktas Teisingumo ministerijai Lietuvos Respublikos mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo 5, 6 straipsnių, 1, 2, 3, 4 priedėlių pakeitimo, papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektas.

2009 m. vykdamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-2012 m. programos įgyvendinimo 591 priemonę bei atsižvelgiant į nacionalinėje teisėje įgyvendinamas Patentų teisės sutarties nuostatas, Valstybiniame patentų biure buvo parengti įstatymo dėl Patentų teisės sutarties ratifikavimo, Patentų įstatymo pakeitimo įstatymo (nauja redakcija) bei Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo 1 priedėlio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektai. 2010 m. gruodžio 23 d. Patentų įstatymo pakeitimo įstatymas (nauja redakcija) ir Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo 1 priedėlio pakeitimo ir papildymo įstatymas buvo priimti Seime (įstatymų numeriai atitinkamai Nr. XI-1261 ir Nr. XI-1262, paskelbta Žin., 2010, Nr. 4-127 ir Nr. 4-128). Šių įstatymų įsigaliojimas priklauso nuo Patentų teisės sutarties įsigaliojimo Lietuvai datos (įstatymo dėl sutarties ratifikavimo projektas Nr. XP-3333(2) yra pateiktas Seimui).

2010 metais buvo tęsiamas bendradarbiavimas su viena iš specializuotų Jungtinių Tautų tarptautinių organizacijų – Pasauline intelektinės nuosavybės organizacija, atsakinga už intelektinės nuosavybės apsaugos politikos formavimą pasauliniu mastu ir daugelio tarptautinių sutarčių pramoninės nuosavybės apsaugos srityje administravimą.

Kaip ir kiekvienais metais, nuo 1992 metų, kai Lietuva tapo WIPO nare, mūsų valstybė buvo atstovaujama WIPO Generalinėse asamblėjose, Paryžiaus sąjungos Asamblėjos, Nicos sąjungos Asamblėjos, Patentinės kooperacijos sutarties (PCT) sąjungos Asamblėjos, Madrido sąjungos Asamblėjos, Budapešto sąjungos Asamblėjos, WIPO koordinacinių komitetų susitikimuose (dalyvauta 2 WIPO valdymo organų susitikimuose). Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro vadovas buvo išrinktas Nicos sąjungos Asamblėjos vicepirmininku.

Valstybinio patentų biuro darbuotojai dalyvavo 11-oje WIPO komitetų sesijų, darbo grupių susitikimų ir posėdžių bei kitų WIPO organizuotų renginių.

2010 metais VPB atstovai aktyviai dalyvavo Europos Sąjungos darbo grupių susitikimuose, rengė ir pristatinėjo oficialią Lietuvos poziciją Briuselyje nagrinėjama pramoninės nuosavybės apsaugos klausimais.

2010 metais VPB atstovai dalyvavo 8-iose ES Tarybos intelektinės nuosavybės darbo grupės (įskaitant patentų ir prekių ženklų pogrupius) posėdžiuose. VPB pagal kompetenciją parengė ir suderino 19 pozicijų, iš kurių 7 pozicijos parengtos Intelektinės nuosavybės darbo grupės posėdžiams, 6 pozicijos COREPER posėdžiams ir 6 pozicijos Konkurencingumo tarybos posėdžiams.

2010 m. reikšmingas buvo VPB atstovų dalyvavimas Europos Sąjungos Teisingumo Teisme (Liuksemburgas) nagrinėjant bylą Nr. C-66/09 *Kirin Amgen v. Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras*. Byloje priimtas VPB palankus sprendimas.

Valstybinis patentų biuras glaudžiai bendradarbiauja su Vidaus rinkos derinimo tarnyba (prekių ženklai ir dizainas) (OHIM). Kaip numato 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamentas (EB)

Nr. 207/2009 dėl Bendrijos prekių ženklo (Kodifikuota redakcija), Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro atstovai 2010 metais atstovavo Lietuvos Respublikai 6-iose OHIM valdymo organų – Administracinės tarybos, Biudžeto komiteto, jungtiniuose Administracinės tarybos ir Biudžeto komiteto posėdžiuose svarstant OHIM svarbius organizacinius, administracinius ir finansinius klausimus. Valstybinio patentų biuro ekspertai 2010 metais dalyvavo 6-iose OHIM ir patentų tarnybų atstovų techninio bendradarbiavimo susitikimuose, OHIM ir patentų tarnybų atstovų sąveikos susitikimuose dizaino klausimais, mokymuose.

2010 m. VPB aktyviai dalyvavo diskusijose dėl VPB galimybės dalyvauti dvišaliuose ir OHIM bendradarbiavimo fondo remiamuose projektuose, kurių pagrindu 2011 metais pasirašytos bendradarbiavimo sutartys.

2010 m. buvo pasirašytos dvi VPB ir OHIM bendradarbiavimo sutartys, kuriomis siekiama sukurti internetu prieinamą, nemokamą ir vieningą visai ES prekių ir paslaugų klasifikavimo įrankį. Viena iš šių sutarčių 2010 m. buvo sėkmingai įvykdyta, o kitos vykdymas pratęstas iki 2011 m. balandžio mėn. Bendra šių sutarčių vertė – 262 tūkst. Lt, kuriuos 2011 m. padengs OHIM.

Vadovaujantis Europos patentų išdavimo konvencija (Europos patentų konvencija), Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro atstovai 2010 metais atstovavo Lietuvai 6-iose Europos patentų organizacijos (EPO) Administracinės tarybos susitikimuose, 2-uose Biudžeto ir finansų komiteto susitikimuose, kuriuose buvo svarstomi organizaciniai, administraciniai, finansiniai EPO veiklos bei Europos patentų teisinio reguliavimo klausimai. 2010 m. EPO Administracinės tarybos narys R.Naujokas buvo ir EPT Europos patentų akademijos priežiūros tarybos nariu (paskirtas 3 metų kadencijai).

2010 metais VPB atstovai dalyvavo 15-oje įvairaus pobūdžio EPT renginių - EPT komitetų ir darbo grupių susitikimuose patentų teisės, techninio bendradarbiavimo klausimais, TOSC, EPTOS, kituose susitikimuose ir dalykiniuose renginiuose.

Įvertindami specialių profesinių žinių plėtimo patentų išdavimo srityje poreikį ir pasinaudodami daugiašalio bendradarbiavimo su EPT programos teikiamomis galimybėmis, 2010 metais VPB specialistai tobulino kvalifikaciją Europos patentų tarnybos Patentų akademijos organizuotuose 8-iose seminaruose. Nacionalinių patentų tarnybų darbuotojų mokymai EPT akademijoje vykdomi NAP projekto Nr. 4 pagrindu.

2010 metais Valstybinis patentų biuras tęsė bendradarbiavimą su kaimyninių Baltijos regiono valstybių patentų tarnybomis - Suomijos patentų tarnybos kvietimu VPB buvo atstovaujamas Šiaurės ir Baltijos šalių patentų tarnybų vadovų susitikime. VPB darbuotojai su darbiniais vizitais lankėsi Gruzijos patentų tarnyboje, Latvijos patentų tarnyboje, Ispanijos patentų tarnybos organizuotame forume, tarptautiniame simpoziume Krokuvoje (Lenkija), Belgijos (kaip ES Tarybai pirmininkaujančios šalies) organizuotose 2-ose konferencijose patentų politikos ir intelektinės nuosavybės teisių gynimo klausimais (iš viso dalyvauta 8-iose užsienio patentų tarnybų ar kitų nacionalinių institucijų organizuotuose renginiuose).

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijus	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas, procentais
	Rezultato:			
R-01-01-01	Pareiškų registruoti pramoninės nuosavybės objektų ekspertizės termino trumpėjimas (mėn.)	1	1	100%
R-01-01-02	Suinteresuotų asmenų, įskaitant verslo subjektus, žinančių apie pramoninės nuosavybės apsaugos galimybes, dalis, proc. (Vykdymas fiksuojamas pagal atliekamos visuomenės apklausos rezultatus)	73 %	67 %	92 %
	Produkto:			
P-01-01-01-01	paduotų paraiškų pramoninės nuosavybės objektams registruoti skaičius	5230	5414	104%
P-01-01-01-02	atliktų pramoninės nuosavybės objektų ekspertizių skaičius	5680	6017	106%
P-01-01-01-03	įregistruotų pramoninės nuosavybės objektų skaičius	5210	5469	105%
P-01-01-01-04	tvarkomų valstybės registru skaičius	4	4	100%
P-01-01-01-05	terminas iki Europos patento apibrėžties vertimo paskelbimo (mėn.)	3	2,5	117%
P-01-01-01-06	terminas iki prekių ženklo paraiškos ekspertizės pradžios (mėn.)	7	7	100%
P-01-01-01-07	terminas iki dizaino paraiškos ekspertizės pradžios (mėn.)	3	3	100%
P-01-01-01-08	laikiusių patentinių patikėtinių egzaminą asmenų skaičius	1	0	0%
P-01-01-01-09	išleistų VPB oficialių biuletenių skaičius	12	12	100%
P-01-01-01-10	paskelbtų patentų aprašymų skaičius	80	84	105%
P-01-01-01-11	išnagrinėtų apeliacijų skaičius	8	9	113%
P-01-01-01-12	išnagrinėtų protestų skaičius	170	179	105%
P-01-01-02-01	VPB pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos priemonių plano įgyvendintų priemonių skaičius	7	7	100%
P-01-01-02-01	VPB pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos priemonių plano įgyvendintų priemonių skaičius	7	7	100%
P-01-01-02-02	VPB visuomenės švietimo priemonių plano įgyvendintų priemonių skaičius	12	11	92 %
P-01-01-02-03	VPB valstybės tarnautojų, dalyvaujančių įgyvendinant visuomenės švietimo priemonių planą, dalis (proc.)	17	13	76%
P-01-01-03-01	įdiegtas EPTOS „Online filing“ modulis	0	-	-
P-01-01-03-02	įdiegta Europos patentų organizacijos skaitmenizavimo priemonė	1	1	100 %
P-01-01-04-01	darbuotojų, dalyvavusių mokymo renginiuose, skaičius	40	40	100 %

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijus	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas, procentais
P-01-01-04-02	atnaujintos ir papildytos kompiuterinės įrangos, kitos technikos skaičius	21	22	105 %
P-01-01-04-03	VPB administracinių patalpų, kuriose atliktas remontas, skaičius	0	-	-
P-01-01-04-04	įdiegtų, modernizuotų ir prižiūrimų kompiuterių sistemų skaičius	26	22	85 %
R-01-02-01	Nustatytais terminais vykdomi tarptautiniai ir regioniniai išsipareigojimai, proc.	100 %	100 %	100 %
	Produkto:			
P-01-02-01-04	Europos patentų pagal EPK metų galiojimo mokesčių mokėjimų skaičius	900	1429	158 %
P-01-02-01-05	OHIM prekių ženklų paieškų skaičius	2000	2285	114 %
P-01-02-02-01	parengtų teisės aktų projektų skaičius	5	5	100 %
P-01-02-02-02	įgyvendinamų Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų skaičius	0	-	-
P-01-02-02-03	tarptautinių sutarčių, prie kurių prisijungta, skaičius	1	0	0 %
P-01-02-03-01	renginių, kuriuose atstovaujama Lietuvos Respublikai tarptautinių organizacijų ir Europos Sąjungos institucijų, valdymo organų darbe, skaičius	12	16	133 %
P-01-02-03-02	renginių, kuriuose VPB specialistai dalyvauja tarptautinėse, regioninėse ir kitose organizacijose ekspertų lygiu, skaičius	55	53	96 %
P-01-02-03-03	parengtų ir suderintų pozicijų ES Tarybos darbo grupėse ir kitose ES institucijose	22	19	86 %

PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimas, procentais
Iš viso asignavimų programai	8554,2	3665,8	43 %
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas:	8554,2	3665,8	43 %
iš jo:			
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. ES ir kitos tarptautinės paramos lėšos			
1.3. specialiųjų programų lėšos ir pajamų įmokos	5976,2	1088	18 %
2. Kiti šaltiniai			

III. TARPINSTITUCINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

2010 metais VPB siekdamas prisidėti prie Lietuvos Inovacijų 2010 – 2020 metų strategijos įgyvendinimo, vykdydamas strategijos įgyvendinimo 2010-2013 metų priemonių plano 3.5.3. priemonę – „Populiarinti pramoninės nuosavybės apsaugos priemones, teikti informacinę ir metodinę pagalbą asmenims, siekiantiems gauti išradimo patentą, užregistruoti dizainą ar prekės ženklą“, vykdė VPB visuomenės švietimo priemonių plano ir informacijos sklaidos priemonių plano priemones. Šios priemonės vykdymui lėšos nenumatytos, tačiau atsižvelgiant į vartotojų poreikius apsaugoti savo intelektualinės veiklos produktus VPB buvo populiarinama pramoninės nuosavybės teisinės apsaugos sistema, kad įvairūs jos naudotojai - verslo, mokslo atstovai ir visi piliečiai galėtų tinkamai pasinaudoti šios sistemos teikiamomis galimybėmis.

Pažymėtina, kad esant nepakankamam visuomenės švietimo veiklos finansavimui iš valstybės biudžeto, visuomenės švietimo plano priemonės buvo įgyvendinamos VPB glaudžiai bendradarbiaujant su tarptautinėmis organizacijomis - Europos patentų tarnyba (EPT), Europos Sąjungos Vidaus rinkos derinimo tarnyba (Prekių ženklai ir dizainai) (OHIM) ir Pasaulio intelektualinės nuosavybės organizacija (WIPO). Šios priemonės buvo vykdomos Nacionalinio veiksmų plano (NAP), įgyvendinamo bendradarbiaujant su EPT, Techninio bendradarbiavimo susitarimo tarp OHIM bei kasmetinių priemonių, organizuojamų kartu su Pasaulio intelektualinės nuosavybės organizacija, pagrindu. Priemonių vykdymo išlaidas didžiąja dalimi pagal pasirašytus susitarimus dengė tarptautinės organizacijos (EPT - 75%, OHIM - 80%, WIPO - 100%).

Priemonės įgyvendinimo rezultatas (rodiklis) - Išaugęs naujai registruojamų patentų, dizainų ir prekės ženklų skaičius - 2010 m. siekia 7 proc.

TARPINSTITUCINIO VEIKLOS PLANO ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Tikslo, uždavinio ir priemonės pavadinimas	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimas, procentais	Priemonę įgyvendinanti institucija
3. Plėtoti įvairias inovacijas				
3.5. sudaryti sąlygas komercinti mokslinius tyrimus – kurti reikiamą infrastruktūrą (technologijų perdavimo centrai) ir teisinius mechanizmus				
3.5.3. Populiarinti pramoninės nuosavybės apsaugos priemones, teikti informacinę ir metodinę pagalbą asmenims, siekiantiems gauti išradimo patentą, užregistruoti dizainą ar prekės ženklą	-	176,7	-	Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras
Iš viso asignavimų planui		176,7		
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:				
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas:				

iš jo:				
1.1. bendrojo finansavimo lėšos				
1.2. ES ir kitos tarptautinės paramos lėšos				
1.3. specialiųjų programų lėšos ir pajamų įmokos		34,9		
2. Kiti šaltiniai		141,8*		

*Iš jų:

Europos patentų tarnyba (EPT) – 10,8

Europos Sąjungos Vidaus rinkos derinimo tarnyba (Prekių ženklai ir dizainai) (OHIM) – 93,9

Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacija (WIPO) – 37,1

2010 m. VPB įgyvendino Viešojo administravimo plėtros iki 2010 metų strategijos įgyvendinimo 2007-2010 metų priemonių plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 6 d. nutarimu Nr. 1097, 5.1.8 ir 5.1.15 priemones.

2010 m. VPB įvykdė 5.1.8 priemonę - „Įdiegti Europos patentų organizacijos skaitmeninio priemonę Valstybiniame patentų biure (toliau - VPB) ir jo tinklalapio Lietuvos Respublikos patentų duomenų bazėje pateikti jungtis su skaitmenintais Lietuvos Respublikos patentinių paraiškų ir patentų aprašymais“. Įsigijus reikalingą kompiuterinę įrangą ir įdiegus gautą iš EPT programinę įrangą nuo 2010 m. spalio 25 dienos Valstybinis patentų biuras į Europos patentų tarnybos nemokamą duomenų bazę esp@cenet pradėjo teikti skenuotus Lietuvos Respublikos patentų dokumentus. Nuo šiol duomenų atnaujinimas pasaulinėje esp@cenet duomenų bazėje bus operatyvesnis.

5.1.15 priemonės - „Perkelti į elektroninę erdvę Valstybiniam patentų biurui teikiamų prašymų atlikti registruose pakeitimus ir išduoti dokumentus nagrinėjimą“ įgyvendinimas numato sudaryti sąlygas pramoninės nuosavybės teisinės apsaugos sistemos naudotojams greičiau ir patogiau kreiptis į VPB, paduodant prašymus atlikti pakeitimus registruose ir išduoti dokumentus elektroniniu būdu. Šiuo metu VPB yra techniškai pasirengęs šios priemonės įgyvendinimui - sukurta speciali elektroninė pareiškėjų aptarnavimo sistema (EPAS), pasirašyta sutartis su Informacinės visuomenės plėtros komitetu dėl asmenų identifikavimo elektroninėje erdvėje paslaugos teikimo per VAIISIS sistemą, 2010 m. buvo pasirašyta VPB ir Europos patentų tarnybos sutartis dėl elektroninės patentų paraiškų padavimo sistemos kūrimo VPB, 2011 m. planuojama pasirašyti sutartį su ES Vidaus rinkos derinimo tarnyba (prekių ženklai ir dizainas) dėl elektroninės prekių ženklų ir dizainų paraiškų padavimo sistemos kūrimo VPB (numatoma, kad tarnyba padengs visas sistemos kūrimo išlaidas). Pažymėtina, kad elektroninės prašymų ar paraiškų padavimo sistemos galės efektyviai veikti tik tuo atveju, jeigu bus galimybė patvirtinti mokesčio sumokėjimą elektroniniu būdu.

Efektyviam elektroninės prašymų ar paraiškų padavimo sistemos veikimui reikalingas mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą sumokėjimo patvirtinimo tvarkos pakeitimas, kuriuo atsisakoma reikalavimo pateikti originalų mokesčio sumokėjimą patvirtinantį dokumentą. VPB 2010-02-22 raštu Nr. 2R-295 Teisingumo ministerijai buvo pateiktas Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas, kuriuo siūloma pakeisti galiojančią tvarką. Įstatymo pakeitimas asmenims leis patvirtinti mokesčio sumokėjimą ypač paprastai, nepateikiant originalių dokumentų (tik duomenis apie sumokėtą mokesťį, pavyzdžiui, išrašą iš elektroninės bankininkystės sistemos).

IV. PLANUOJAMO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI

2011 metais Valstybinis patentų biuras skirs ypatingą dėmesį šiai veiklai:

- nacionalinės pramoninės nuosavybės apsaugos sistemos tobulinimui;
- efektyviai pramoninės nuosavybės informacijos sklaidai bei visuomenės švietimui;
- teikiamų paslaugų perkėlimui į elektroninę erdvę.

Direktorius

Rimvydas Naujokas